

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **M.O.** , narozený dne ...
bytem ...
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Čížinským
sídlem Baranova 1026/33, 130 00 Praha 3

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2018, č. j. MV-88454-4/SO-2018

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 22. 8. 2018, č. j. MV-88454-4/SO-2018, a usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 16. 5. 2018, č. j. OAM-7936-8/PP-2018, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 650 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Čížinského do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Řízení vedené o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu pod sp. zn. OAM-7936/PP-2018 bylo zastaveno podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), neboť žádost byla podána v době, kdy žadatel nebyl oprávněn k pobytu na území České republiky [usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 16. 5. 2018, č. j. OAM-7936-8/PP-2018, ve spojení s rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 22. 8. 2018, č. j. MV-88454-4/SO-2018].

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítá, že ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, podle kterého bylo rozhodováno, je obecně neaplikovatelné z důvodu legislativní chyby a navíc je v rozporu s právem EU.
3. Ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zní takto: „*Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec*
j) který podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky nebo k trvalému pobytu podle hlavy IVa v době, kdy podle tohoto zákona není oprávněn pobývat na území, nebo v době platnosti výjezdního příkazu; to neplatí, pokud je žádost podána v době platnosti výjezdního příkazu vydaného poté, co cizinci uplynula doba oprávnění k pobytu na území uděleného osobě požívající doplňkové ochrany, nebo poté, co se svým prohlášením vzdal azylu“
4. Vedlejší věta podmínková tak není dokončena a není tedy jasné, jaké podmínky má cizinec, který podal žádost, naplnit, aby došlo k zastavení řízení. Legislativně technická chyba může mít dvojí důvod, může spočívat jednak v chybném vložení slova „*který*“, jednak v opomenutí dokončení vedlejší věty podmínky. Ve druhém případě by pak nedocházelo k zastavení řízení ve všech případech, nýbrž pouze v některých z těchto případů, a to právě v těch, které zákonodárce omylem nedořekl. Napadené rozhodnutí se vyslovilo pro první možnost, totiž že zákonodárce do textu omylem vložil slovo „*který*“, avšak žalovaný již neuvádí, na základě jakých metod výkladu k tomuto svému závěru dospěl.
5. Žalobce dále odkázal na tři rozhodnutí Soudního dvora EU a uvedl, že pod ochranou práva EU, konkrétně Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „*Směrnice*“), i žalobce jako rodinný příslušník má ve smyslu Směrnice právní nárok na povolení k pobytu v České republice, resp. samotný neoprávněný pobyt nemůže být důvodem pro odeprání práva pobytu. Z důvodu aplikační přednosti práva EU je ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců na případ žalobce neaplikovatelné.
6. Vzhledem k uvedenému žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 26. 10. 2018 žalobcovy námitky odmítla jako nedůvodné a v podrobnostech odkázala na spisový materiál a obsah napadeného rozhodnutí. Podle názoru žalované napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky,

které správní řád v ustanovení § 68 odst. 3 stanoví pro odůvodnění rozhodnutí. Žalobce v době, kdy žádost podal, neměl žádným způsobem na území upraven pobyt.

8. Závěrem žalovaná navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

9. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
10. Soud ve věci rozhodoval v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť s tím žalovaná souhlasila (ve vyjádření k žalobě ze dne 26. 10. 2018) a žalobce k výzvě soudu nevyjádřil nesouhlas s takovým projednáním věci, přičemž byl poučen, že nevyjádří-li účastník řízení do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, má se za to, že souhlas s tím, aby soud rozhodl o věci samé bez jednání, je udělen.
11. Ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, podle kterého bylo řízení o žádosti žalobce zastaveno, znělo: *„Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec, který podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky nebo k trvalému pobytu podle hlavy IVa v době, kdy podle tohoto zákona není oprávněn pobývat na území, nebo v době platnosti výjezdního příkazu; to neplatí, pokud je žádost podána v době platnosti výjezdního příkazu vydaného poté, co cizinci uplynula doba oprávnění k pobytu na území uděleného osobě požívající doplňkové ochrany, nebo poté, co se svým prohlášením vzdal azylu“*.
12. Dne 7. 12. 2017 Ústavní soud obdržel a pod sp. zn. Pl. ÚS 41/17 zapsal návrh skupiny 18 senátorů Senátu Parlamentu České republiky na zrušení mimo jiné ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.
13. Nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 (ústně vyhlášeným dne 10. 12. 2018), Ústavní soud ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 222/2017 Sb., zrušil dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.
14. Ústavní soud došel k závěru, že napadeným zákonným ustanovením byla porušena ustanovení čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, přičemž u prvních dvou procesních záruk soudní ochrany jednotlivce nelze opomenout též porušení čl. 4 Ústavy České republiky, podle něhož jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci, resp. shledal napadené ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců rozporným s právem na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na soudní přezkum rozhodování orgánů veřejné správy podle čl. 36 odst. 2 této Listiny, obojí ve spojení s čl. 4 Ústavy České republiky, jakož i s právem na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 uvedené Listiny.
15. Nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 (ústně vyhlášený dne 10. 12. 2018), byl ve Sbírce zákonů vyhlášen dne 21. 1. 2019 pod č. 16/2019 Sb.
16. Zrušující nález Ústavního soudu nevyvolává automaticky žádné důsledky v oblasti individuálních právních aktů vydaných na základě zrušeného zákonného ustanovení.
17. Za této situace ovšem došel Nejvyšší správní soud k tomuto závěru: *„Zruší-li Ústavní soud některé ustanovení zákona pro jeho neústavnost, odpovídá principu oprávněného očekávání, aby soud v přezkumném řízení zrušil rozhodnutí správního orgánu, které se o ně opírá. Při*

přezkoumání zákonnosti rozhodnutí proto správní soud není vázán ustanovením takto zrušeného zákonného ustanovení, ale musí dbát nálezu Ústavního soudu; v takovém případě není rozhodující, že napadené rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno ještě před tím, než Ústavní soud zákonné ustanovení zrušil. Nezákonnost napadeného rozhodnutí pak správní soud zpravidla shledá v rozporu s předpisem vyšší právní síly, totiž s Ústavou.“ (rozsudek ze dne 13. 5. 2003, č. j. 7A 146/2001-29, publ. pod č. 2/2003 Sb. NSS).

18. Z odůvodnění předmětného nálezu Ústavního soudu plyne, že neústavnost ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců tu byla po celou dobu jeho účinnosti. Ačkoli zdejší soud sám řízení o zrušení předmětného ustanovení nevyvolal, nemohl pominout tuto zásadní změnu právního stavu a trvat na formálním naplnění procesního předpisu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) při vědomí, že tím sice koná podle jeho textu, nikoli však smyslu. Zákon vnímá procesní nástroje, jimiž disponuje, nepochybně toliko jako prostředek vedoucí ke zjednání spravedlnosti. Nastala-li situace, pro niž je typický rozpor mezi rozumným řešením, na něž však není norma beze zbytku připravena, a řešením, jež sice lze pod text právního předpisu zahrnout, avšak jež vede toliko k nadbytečnému zatížení účastníků řízení novými řízeními (zde ústavní stížností), je třeba zvolit řešení, které by odpovídalo principu oprávněného očekávání, jež je součástí moderního pojetí práva. V daném případě byl prostor pro nápravu otevřen podáním žaloby a jde tak o situaci odlišnou od té, kdy by žaloba podána nebyla, co se týče právních vztahů vzniklých před zrušením právního předpisu. Potvrzovat zákonnost rozhodnutí žalované při vědomí o neústavnosti celého postupu soud za rozumné řešení nepovažuje.

Rozhodnutí soudu

19. Vzhledem k výše uvedenému soud pro nezákonnost, která spočívá v rozporu aplikovaného zákonného ustanovení s uvedenými články Listiny základních práv a svobod (resp. ve spojení s uvedeným článkem Ústavy České republiky), zrušil napadené rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věta první s. ř. s.) a zrušil i rozhodnutí (usnesení) správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo (§ 78 odst. 3 s. ř. s.), a současně vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalované (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
20. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, že ustanovení § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců je rozporné s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod (ve spojení s čl. 4 Ústavy České republiky), jakož i s čl. 10 odst. 2 této Listiny.
21. V tom, že v daném případě bylo aplikováno zákonné ustanovení, které bylo následně zrušeno Ústavním soudem pro rozpor s uvedeným články Listiny základních práv a svobod (resp. ve spojení s uvedeným článkem Ústavy České republiky), spatřuje zdejší soud závažný důvod pro přednostní projednání a rozhodnutí věci ve smyslu § 56 odst. 1 části věty za středníkem s. ř. s.

Náklady řízení

22. Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem v celkové výši **12 650 Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši **3 000 Kč** a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši **1 000 Kč**, z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši po **3 100 Kč** podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, tj. 1) převzetí a příprava zastoupení a 2) žaloba, dále

za jeden úkon právní služby v poloviční výši (1 550 Kč) podle § 11 odst. 2 písm. a) a § 11 odst. 3 advokátního tarifu, tj. návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, a nakonec z náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu. Právní zástupce žalobce není plátcem DPH. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 12. dubna 2019

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu